

**การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกัน (องค์การคลังสินค้า) เพิ่มเติม
โดยอาศัยสำนวนการสอบสวนเดิม และแต่งตั้งบุคคลเดิมเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริง**

วีรสิทธิ์ บุรณประภาณนท์*

สาระสำคัญ

เมื่อประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การคลังสินค้ากระทำละเมิด โดยละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ เป็นเหตุให้องค์การคลังสินค้าได้รับความเสียหายและต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน องค์การคลังสินค้าอาจดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแก่ประธานกรรมการฯ โดยนำข้อเท็จจริงจากสำนวนการสอบข้อเท็จจริงชุดเดิมมาเป็นมูลเหตุในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ประธานกรรมการฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ บุคคลเดิมได้ ส่วนกรณีผู้ทำความเสียหายเป็นกรรมการซึ่งตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในองค์การคลังสินค้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

รายละเอียดของเรื่อง

จากการสืบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำละเมิด กรณีการจัดซื้อและจำหน่ายถุงมือยาง ตามคำสั่งองค์การคลังสินค้า เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ลงวันที่ 19 มกราคม 2564 มีเหตุเชื่อได้ว่าพนักงานองค์การคลังสินค้าจำนวน 3 ราย ได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์การคลังสินค้า มูลค่าความเสียหายในเบื้องต้นจำนวน 2,000 ล้านบาท ซึ่งต่อมา องค์การคลังสินค้าได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ตามข้อ 8 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าพนักงานองค์การคลังสินค้า 7 ราย ต้องรับผิดชอบชดเชยความเสียหายจากมูลละเมิดของเจ้าหน้าที่ในความเสียหายทั้งสิ้น 2,003,770,491.80 บาท และคณะกรรมการฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การคลังสินค้ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิด โดยละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เป็นเหตุให้องค์การคลังสินค้าได้รับความเสียหาย ประธานกรรมการฯ จึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การคลังสินค้าด้วย

* พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ กลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง สรุปความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ 389/2565

องค์การคลังสินค้าจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแก่ประธานกรรมการฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นตามประเด็นข้อหารือ ดังนี้

ประเด็นแรก เกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การคลังสินค้า โดยใช้ข้อเท็จจริงจากรายงานการสอบสวนเดิมเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นอกจากพนักงานองค์การคลังสินค้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ความเสียหายในมูลละเมิดดังกล่าวแล้ว ยังมีประธานกรรมการในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การคลังสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิด โดยมีการกระทำละเมิดในลักษณะเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เป็นเหตุให้องค์การคลังสินค้าได้รับความเสียหาย เมื่อประธานกรรมการฯ ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานให้แก่องค์การคลังสินค้าตามมาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้า พ.ศ. 2498 มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาเดียวกัน จึงมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนั้น หากองค์การคลังสินค้าเห็นว่า มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของประธานกรรมการฯ ด้วย ก็อาจดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยนำข้อเท็จจริงจากสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามคำสั่งองค์การคลังสินค้าสำหรับการกระทำละเมิดของพนักงานองค์การคลังสินค้า 9 ราย มาใช้เป็นมูลเหตุในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสำหรับประธานกรรมการฯ ได้ตามข้อ 8 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

ประเด็นที่สอง ผู้ใดมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดนั้น เห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ในกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายเป็นกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามข้อ 9 (2) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ กล่าวคือ ให้แจ้งต่อผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์การคลังสินค้าตามมาตรา 13 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ และเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายตามมาตรา 36 แห่งพระราชกฤษฎีกาเดียวกัน เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีดังกล่าว กรณีนี้แม้ว่าปัจจุบันประธานกรรมการฯ จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2564 แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งประธานกรรมการฯ เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา 18 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้า พ.ศ. 2498 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2535 จึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ข้างต้น โดยเทียบเคียงตามข้อ 12 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ประเด็นที่สาม องค์การคลังสินค้าสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยมีองค์ประกอบบุคคลเดิมตามคำสั่งองค์การคลังสินค้าได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อความเสียหายดังกล่าวเกิดจากข้อเท็จจริงและมูลละเมิดเดียวกัน โดยเกิดจากผลของการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายคนในหน่วยงานเดียวกัน หากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหลายคณะ อาจพิจารณาในแนวทางที่ถกเถียงและแตกต่างกันได้ ดังนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจึงอาจแต่งตั้งโดยมีองค์ประกอบบุคคลเดิมตามคำสั่งองค์การคลังสินค้าได้

สรุปความเห็น

องค์การคลังสินค้าอาจดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแก่ประธานในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การคลังสินค้า โดยนำข้อเท็จจริงจากสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ชุดเดิมมาใช้เป็นมูลเหตุแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ชุดใหม่ได้ และอาจมีองค์ประกอบเป็นบุคคลเดิมได้ ส่วนกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งผู้ทำความเสียหายเป็นกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อรายงานความเสียหายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ซึ่งกำกับดูแลองค์การคลังสินค้า เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด